

**XLVIII SZKOLENIE
- KONFERENCJA
HODOWCÓW RYB
ŁOSOSIOWATYCH**

**12 - 13 PAŹDZIERNIKA 2023
GDYNIA**

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

Aktywne wypełnienia złóż i potencjał ich zastosowania w systemach akwakultury

prof. dr hab. inż. Marcin Zieliński

prof. dr hab. inż. Marcin Dębowski

XLVIII SZKOLENIE - KONFERENCJA
HODOWCÓW RYB ŁOSOSIOWATYCH
12 - 13 PAŹDZIERNIKA 2023 | GDYNIA

MINISTERSTWO
ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

Table 6. Calculated pollutant emission in fish growing systems (Piedrahita, 2003)

System type	Water requirements		Calculated pollutant concentration in wastewater, mg/l		
	kg/fish/year/(l/min)	l/kg of fish	TN	TP	TSS
<i>Cold water farms</i>					
Single pass	1.4	375000	0.2	0.02	1.3
Serial reuse	6	88000	0.7	0.08	5.7
Partial reuse	50	10500	5.7	0.67	48
RAS	160	3300	18	2.1	152
<i>Warm water farms</i>					
Serial reuse	16	33000	2.4	0.8	42
Ponds	294	1800	44	15	780
Recirculating through wetland	145	3600	22	7.8	390
RAS	5000	105	760	27	13000

XLVIII SZKOLENIE - KONFERENCJA
HODOWCÓW RYB ŁOSOSIOWATYCH
12 - 13 PAŹD

RYBACTWO

PRO PERCH

Unia Europejska
 Europejski Fundusz
 Morski i Rybacki

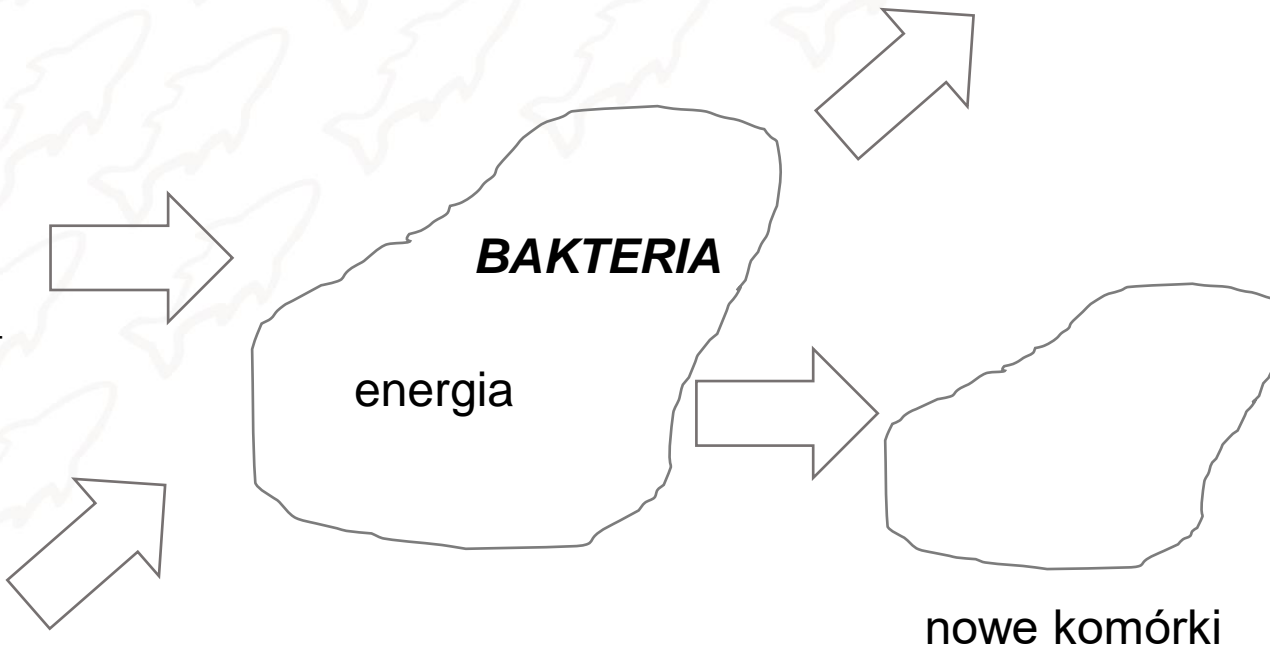

Unia Europejska
 Fundusz
 Rybacki

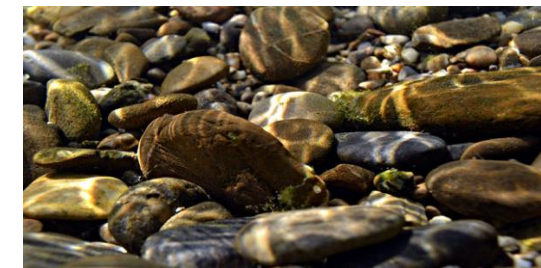
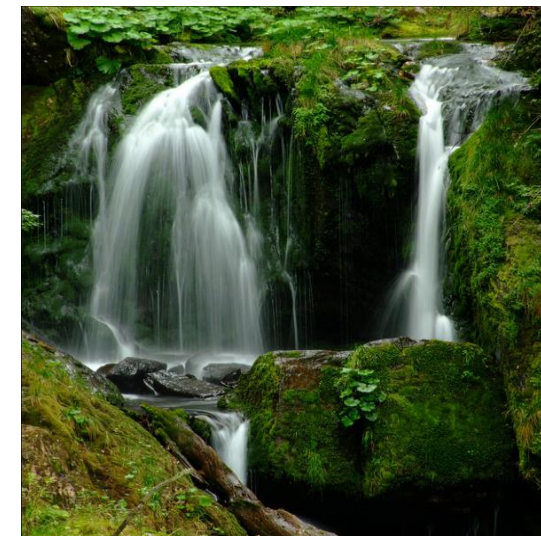
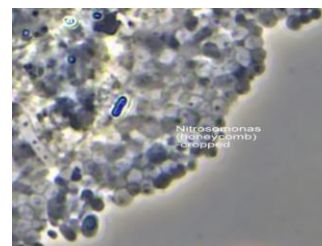
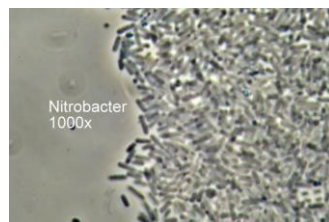

Biologiczne oczyszczanie

Ścieki
Substancje pokarmowe
związki organiczne, $N-NH_4$

Akceptor elektronów:
 O_2 , $N-NO_3$, $N-NO_2$,
zw. organiczne

XLVIII SZKOLENIE - KONFERENCJA
HODOWCÓW RYB ŁOSOSIOWATYCH
12 - 13 PAŹDZIERNIKA 2023 | GDYNIA

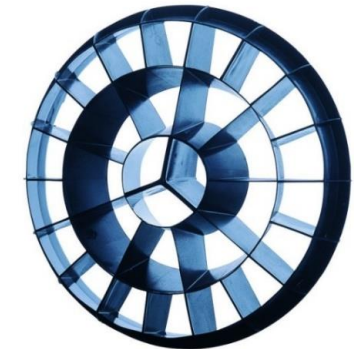
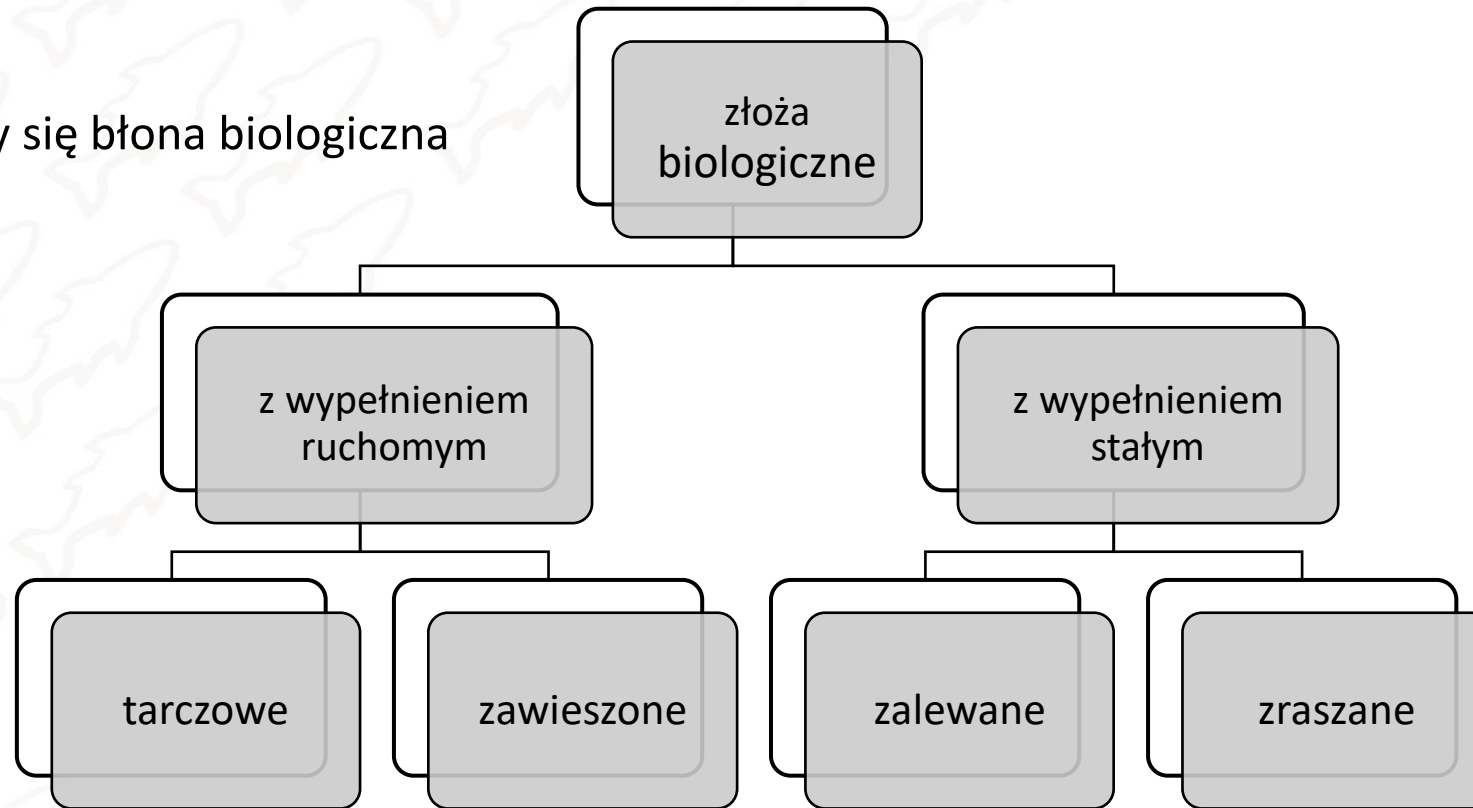
MINISTERSTWO
ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

Złoże biologiczne

- posiada wypełnienie
- na wypełnieniu tworzy się błona biologiczna

terrapol200 AF 20/200

XLVIII SZKOLENIE - KONFERENCJA
HODOWCÓW RYB ŁOSOSIOWATYCH
12 - 13 PAŹDZIERNIKA 2023 | GDYNIA

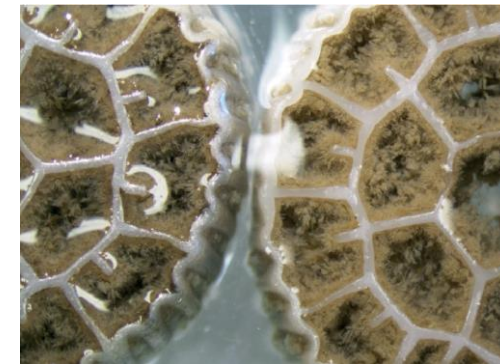
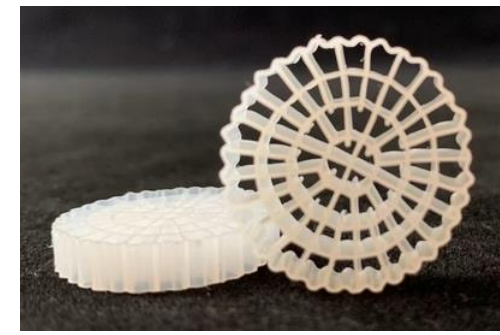
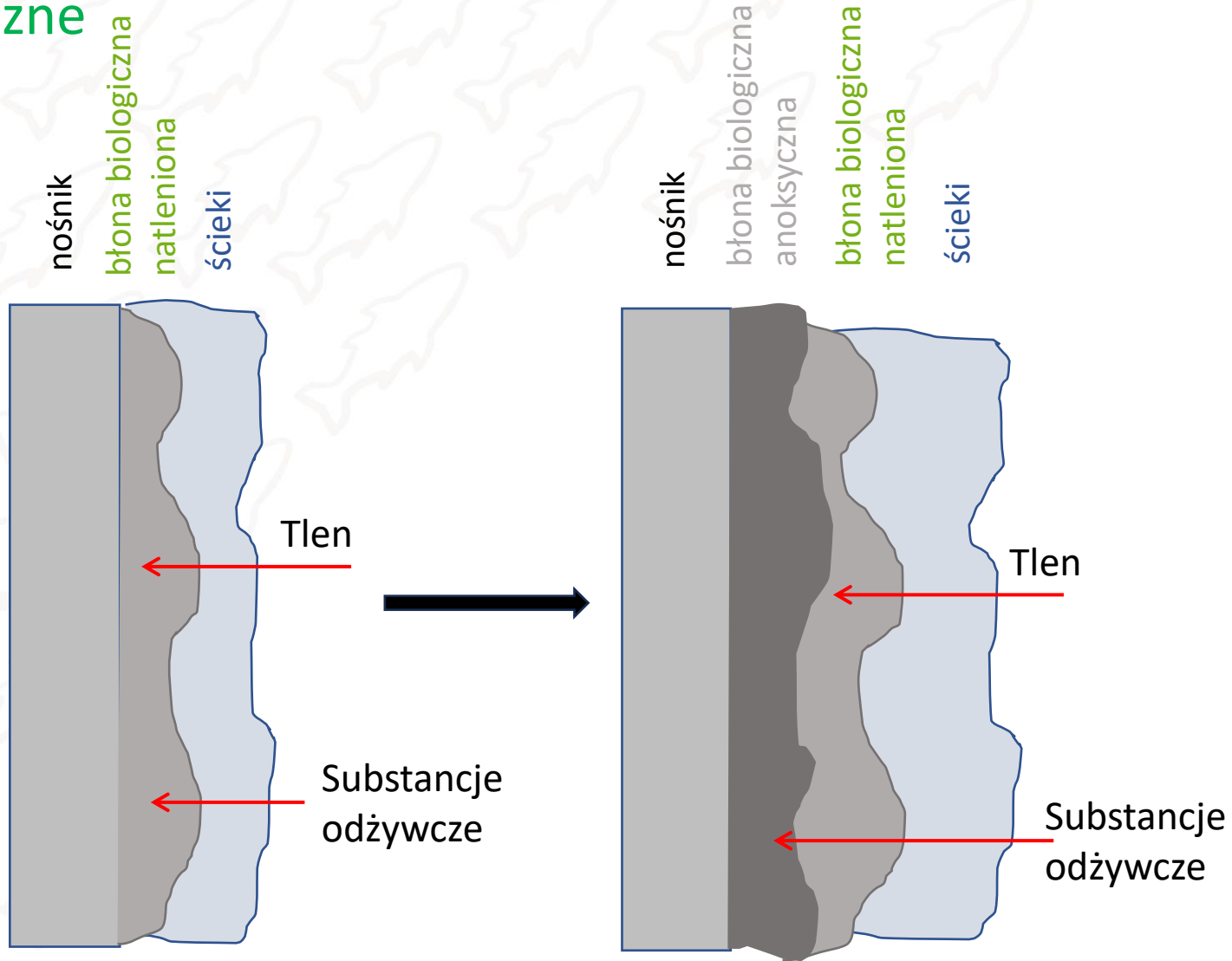

MINISTERSTWO
ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

Złoże biologiczne

XLVIII SZKOLENIE - KONFERENCJA
HODOWCÓW RYB ŁOSOSIOWATYCH
12 - 13 PAŹDZIERNIKA 2023 | GDYNIA

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

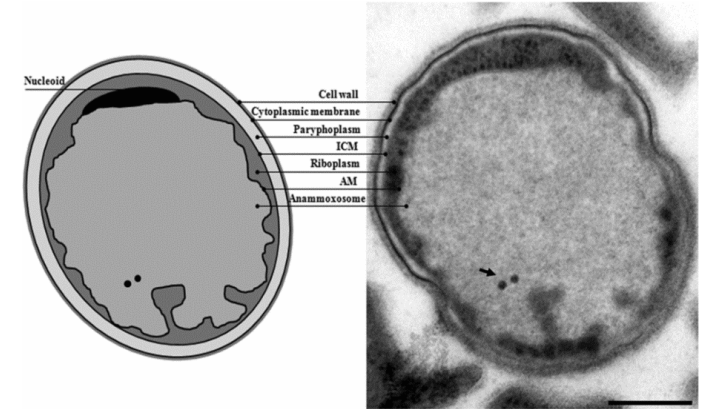
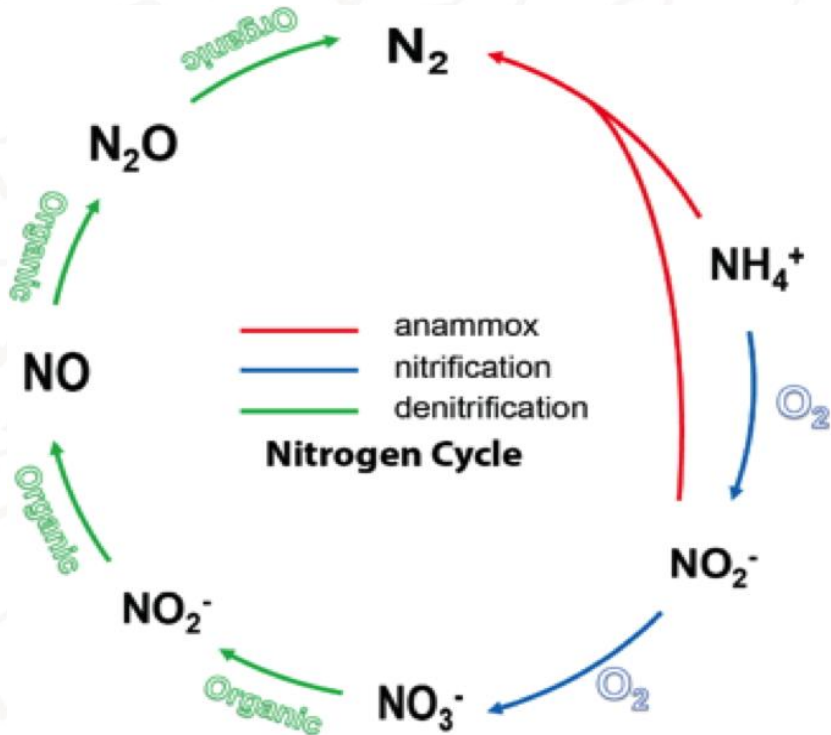
Przemiany azotu w procesach oczyszczania ścieków

DENITRYFIKACJA

Alcaligenes,
Pseudomonas,
Hyphomicrobium,
Bacillus, Paracoccus

ANAMMOX (anaerobic ammonia oxidation)

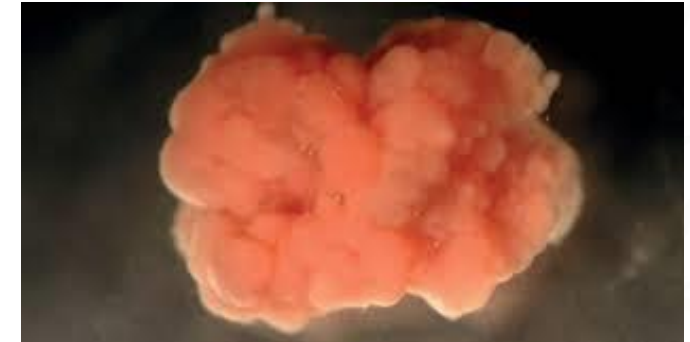
Bakterie prowadzące Anammox należą do 5 rodzajów:
Brocadia, Kuenenia, Scalindua, Anammoxoglobus, Jettenia.
Najważniejsze enzymy znajdują się w organelum komórkowym zwanym anamoksosomem.

NITRYFIKACJA

Dwie grupy fizjologiczne bakterii:

1. *Nitrosomonas, Nitrosococcus, Nitrospira, Nitrosolobus, Nitrosovibrio;*
2. *Nitrobacter, Nitrospira*

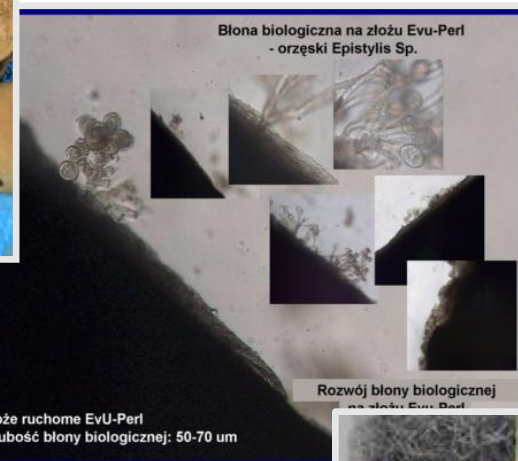
XLVIII SZKOLENIE - KONFERENCJA
HODOWCÓW RYB ŁOSOSIOWATYCH
12 - 13 PAŹDZIERNIKA 2023 | GDYNIA

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

Typowe wypełnienia złóż biologicznych

XLVIII SZKOLENIE - KONFERENCJA
HODOWCÓW RYB ŁOSOSIOWATYCH
12 - 13 PAŹDZIERNIKA 2023 | GDYNIA

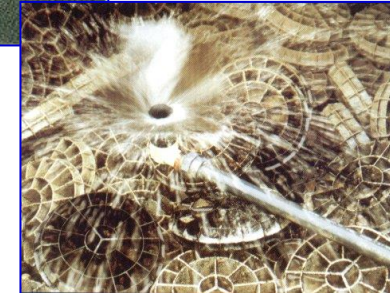

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

Właściwości wypełnienia aktywnego

- poprawienie efektywności biodegradacji związków organicznych poprzez stymulowanie procesów biochemicznych,
- zwiększenie wydajności procesu biodegradacji zanieczyszczeń poprzez poprawienie procesu usuwania gazowych produktów metabolizmu,
- intensyfikacja usuwania związków biogenych w warunkach tlenowych i anaerobowych.

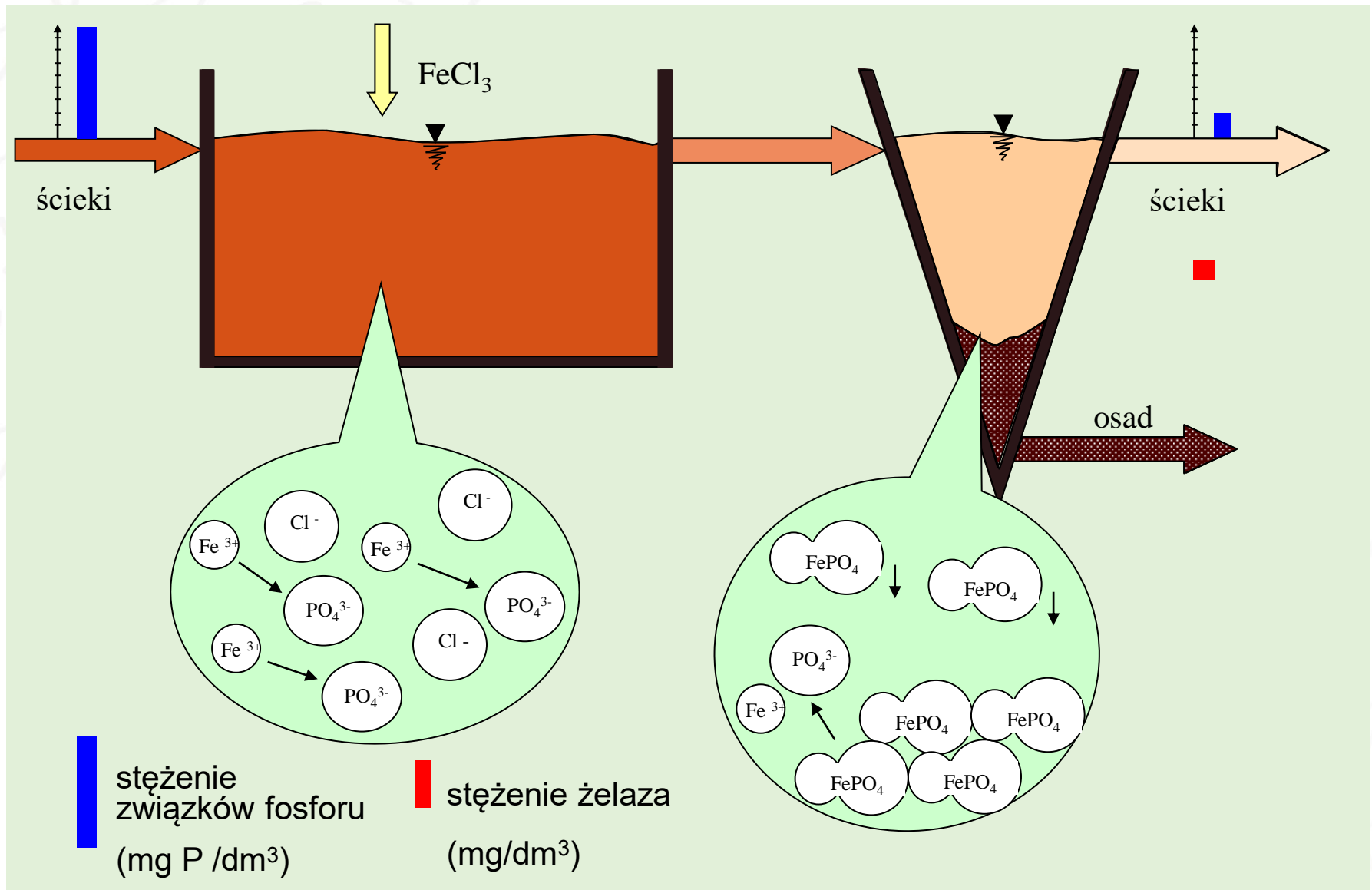
XLVIII SZKOLENIE - KONFERENCJA
HODOWCÓW RYB ŁOSOSIOWATYCH
12 - 13 PAŹDZIERNIKA 2023 | GDYNIA

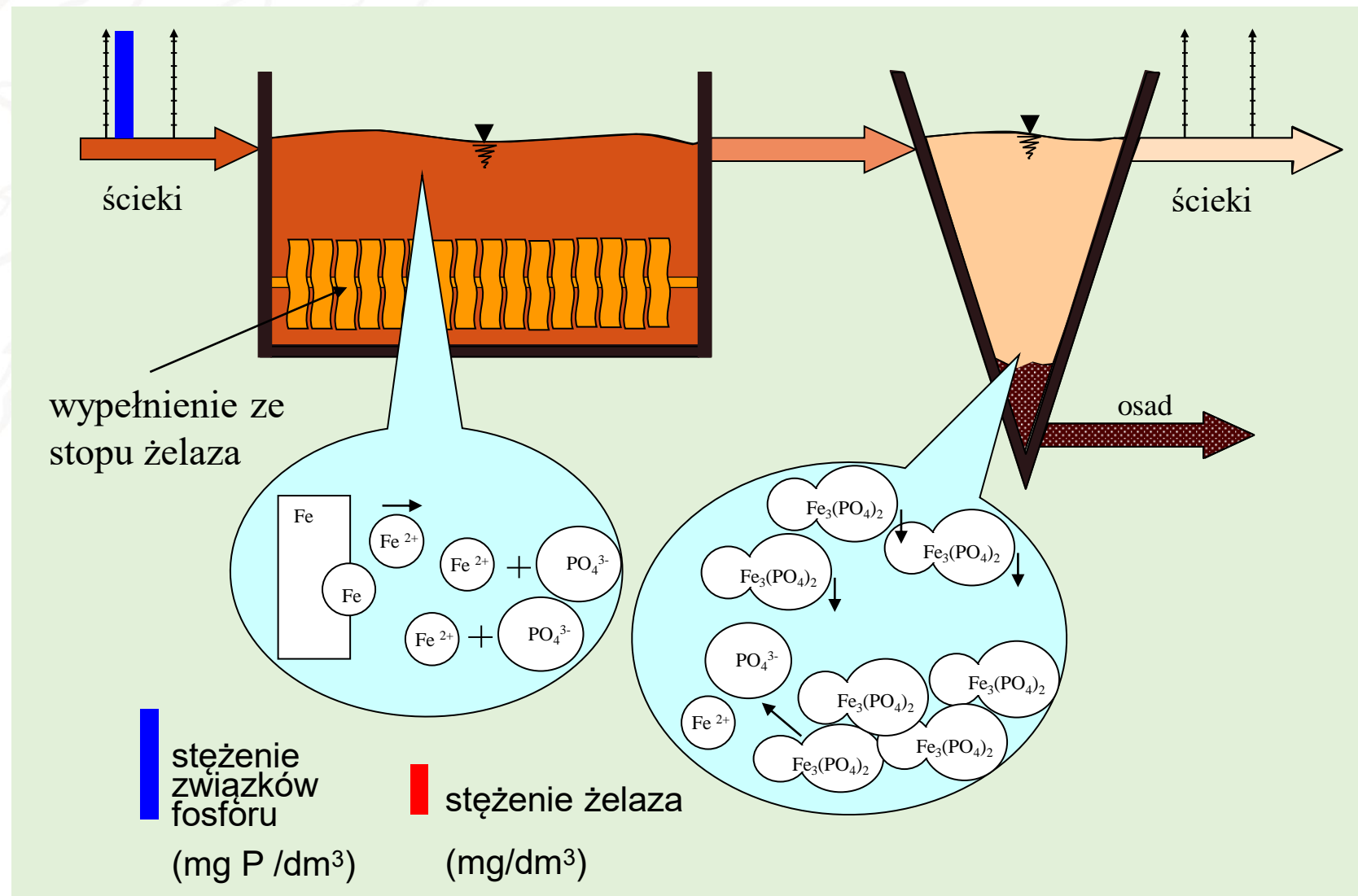
Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

Chemiczne strącanie fosforu

Roztwarzanie metali

XLVIII SZKOLENIE - KONFERENCJA
HODOWCÓW RYB ŁOSOSIOWATYCH
12 - 13 PAŹDZIERNIKA 2023 | GDYNIA

MINISTERSTWO
ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

Odpad pochodzący z
odzysku miedzi i
aluminium z
przewodów instalacji
samochodowych

Zadanie badawcze nr PW-
004/05/1/UW: Opracowanie
technologii wytwarzania aktywnych
wypełnień powstałych na bazie
surowców z odpadowych tworzyw
sztucznych.

XLVIII SZKOLENIE - KONFERENCJA
HODOWCÓW RYB ŁOSOSIOWATYCH
12 - 13 PAŹDZIERNIKA 2023 | GDYNIA

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

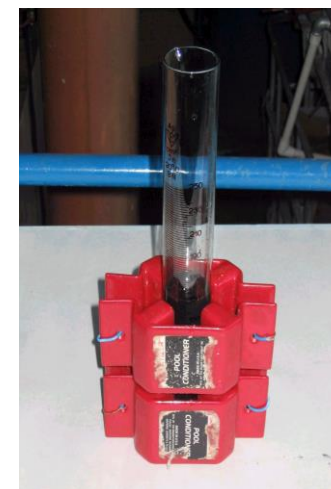
Katalizatory chemiczne:

- jony metali biorących czynny udział w procesach biochemicznych należą jony miedzi Cu^{2+} niklu Ni^{2+} , kobaltu Co^{2+} , Molibdenu Mo^{6+} , żelaza Fe^{2+} oraz sodu Na^+ . Jony te odgrywają kluczową rolę w procesie biodegradacji zanieczyszczeń,
- substancje mineralne, do których należy zaliczyć węgiel aktywny, zeolity, dodatek skał magmowych,
- zastosowanie enzymów (reakcje biokatalityczne)

Katalizatory fizyczne:

- zastosowanie stymulacji procesu promieniowaniem mikrofalowym
- zastosowanie stałego pola magnetycznego

XLVIII SZKOLENIE - KONFERENCJA
HODOWCÓW RYB ŁOSOSIOWATYCH
12 - 13 PAŹDZIERNIKA 2023 | GDYNIA

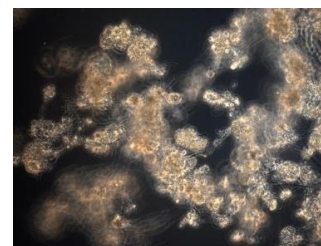
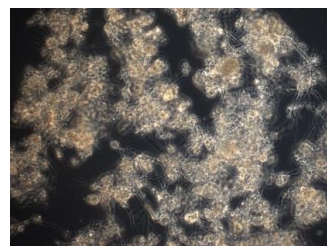
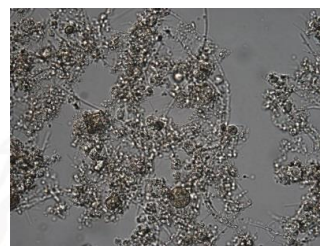

MINISTERSTWO
ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

Stałe pole magnetyczne

XLVIII SZKOLENIE - KONFERENCJA
HODOWCÓW RYB ŁOSOSIOWATYCH
12 - 13 PAŹDZIERNIKA 2023 | GDYNIA

**RYBACTWO
I MORZE**

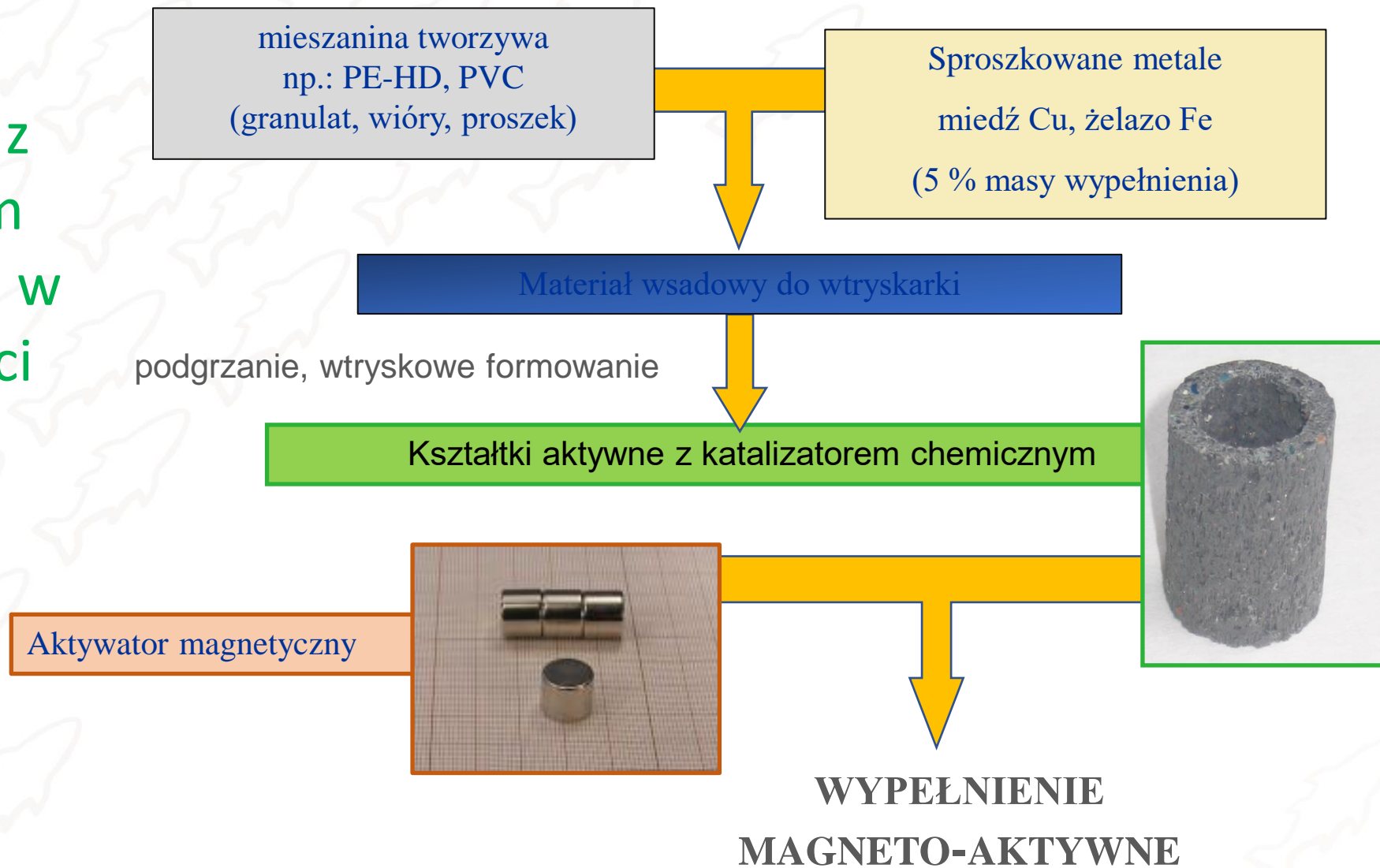

**MINISTERSTWO
ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

Wypełnienia z katalizatorem wbudowanym w całą objętość materiału

XLVIII SZKOLENIE - KONFERENCJA
HODOWCÓW RYB ŁOSOSIOWATYCH
12 - 13 PAŹDZIERNIKA 2023 | GDYNIA

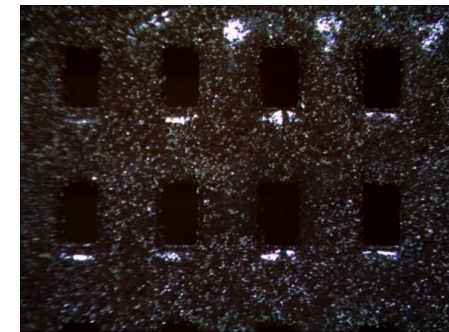
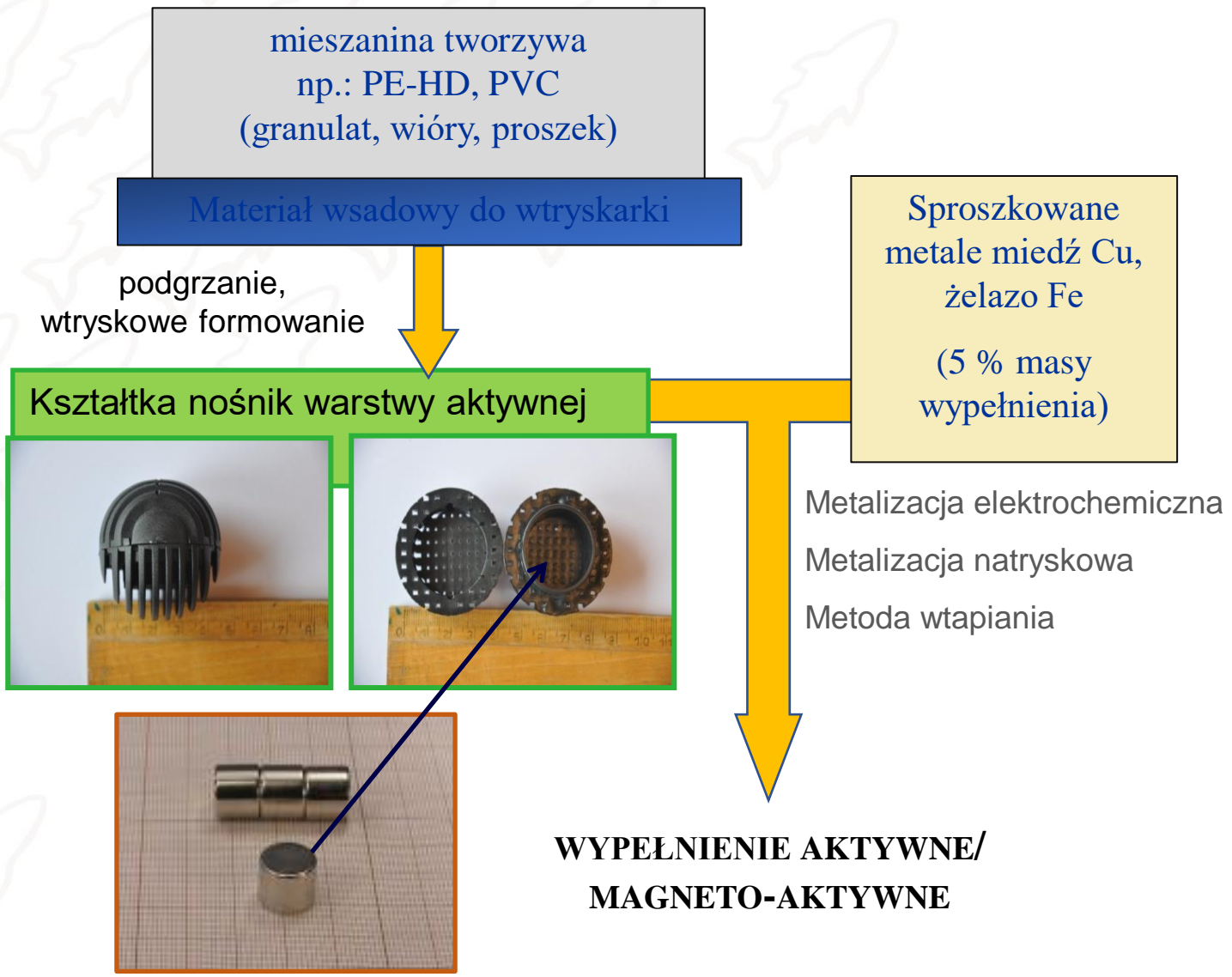

MINISTERSTWO
ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

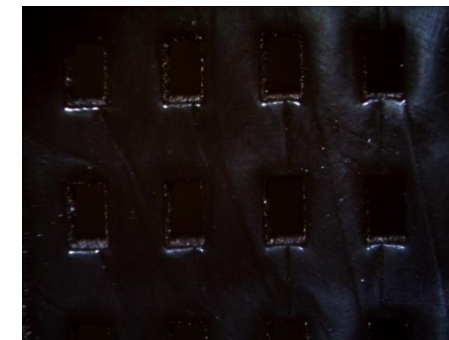
Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

Technologia
wytwarzania
kształtek z
katalizatorem
wbudowanym na
powierzchni
wypełnienia

Powierzchnia kształtki pokryta katalizatorem metalicznym metodą wtapiania x20

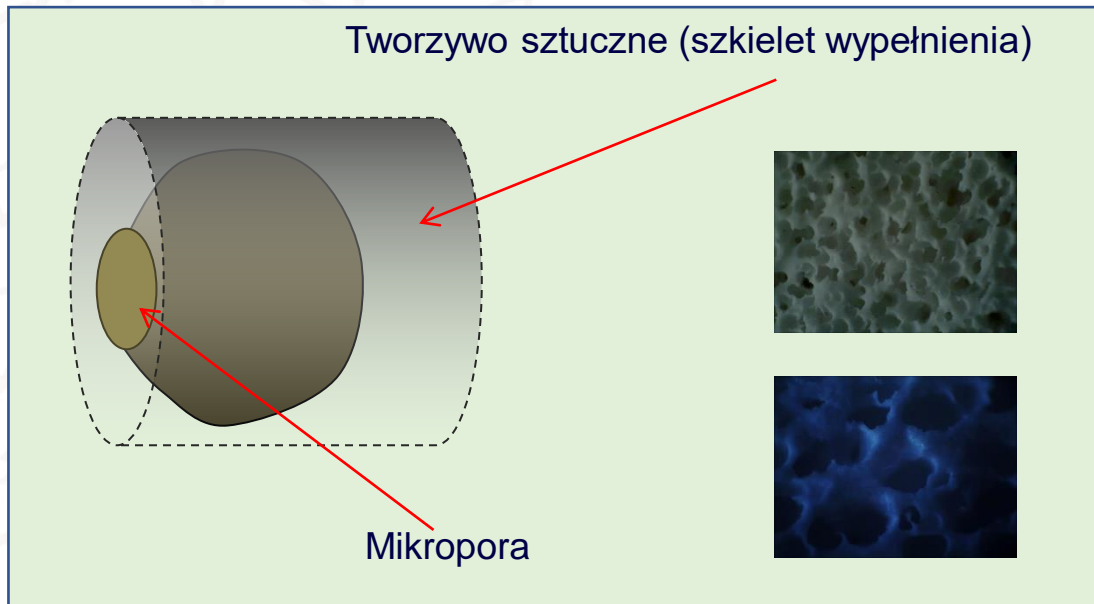
Powierzchnia kształtki przed wprowadzeniem katalizatora

Rozwiązania perspektywiczne i alternatywne

Proces **wytłaczania mikroporującego** polega na dodaniu do tworzywa wejściowego środka porującego, nazywanego poroforem, zawierającego gaz, który w odpowiednich warunkach procesu wytłaczania rozpręża się, a mikrosfery rozszerzają się, zwiększając swoje wymiary kilkakrotnie.

Efekt: Uzyskanie wypełnienia o bardzo dużej powierzchni właściwej, wysoka koncentracja biomasy.

XLVIII SZKOLENIE - KONFERENCJA
HODOWCÓW RYB ŁOSOSIOWATYCH
12 - 13 PAŹDZIERNIKA 2023 | GDYNIA

MINISTERSTWO
ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

Struktury mikroporowe x 50

Rozwiązania perspektywiczne i alternatywne

Materiały

Wypełnienie aktywne

Wykorzystane w badaniach wypełnienie aktywne zostało wytworzone z wykorzystaniem technologii wytłaczania mikroporującego z poli(chloroku winylu) plastyfikowanego nazwie handlowej Alfavinyl GFM/4 – 31 – TR.

Podstawowe właściwości PVC Alfavinyl GFM/4-31-TR

Właściwość	Wartość
Gęstość, kg/m ³	1230
Współczynnik sprężystości, MPa	2600
Wytrzymałość na rozciąganie, MPa	21
Wydłużenie przy zerwaniu, %	300
Twardość Shore A, °Sh	80

Tworzywo dodatkowo mieszano z czystymi chemicznie substancjami, takimi jak: miedź – proszek oraz żelazo - proszek, których producentem jest firma Cometox. Masa wprowadzanych domieszek metali wynosiła każdorazowo 5,0% całkowitej masy tworzywa stosowanego do produkcji kształtek. Stosunek wagowy miedzi do żelaza kształtował się na poziomie $1_{Cu}/9_{Fe}$.

XLVIII SZKOLENIE - KONFERENCJA
HODOWCÓW RYB ŁOSOSIOWATYCH
12 - 13 PAŹDZIERNIKA 2023 | GDYNIA

MINISTERSTWO
ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

Rozwiązania perspektywiczne i alternatywne

Materiały

Wypełnienie aktywne

Charakterystyka kształtek wypełnienia aktywnego

Gęstość kg/m ³		Porowatość %		Twardość °Sh		Wytrzymałości na rozciąganie N	
Średnia	SD	Średnia	SD	Średnia	SD	Średnia	SD
874,03	0,76	40,02	0,62	23,9	0,41	138,12	1,83

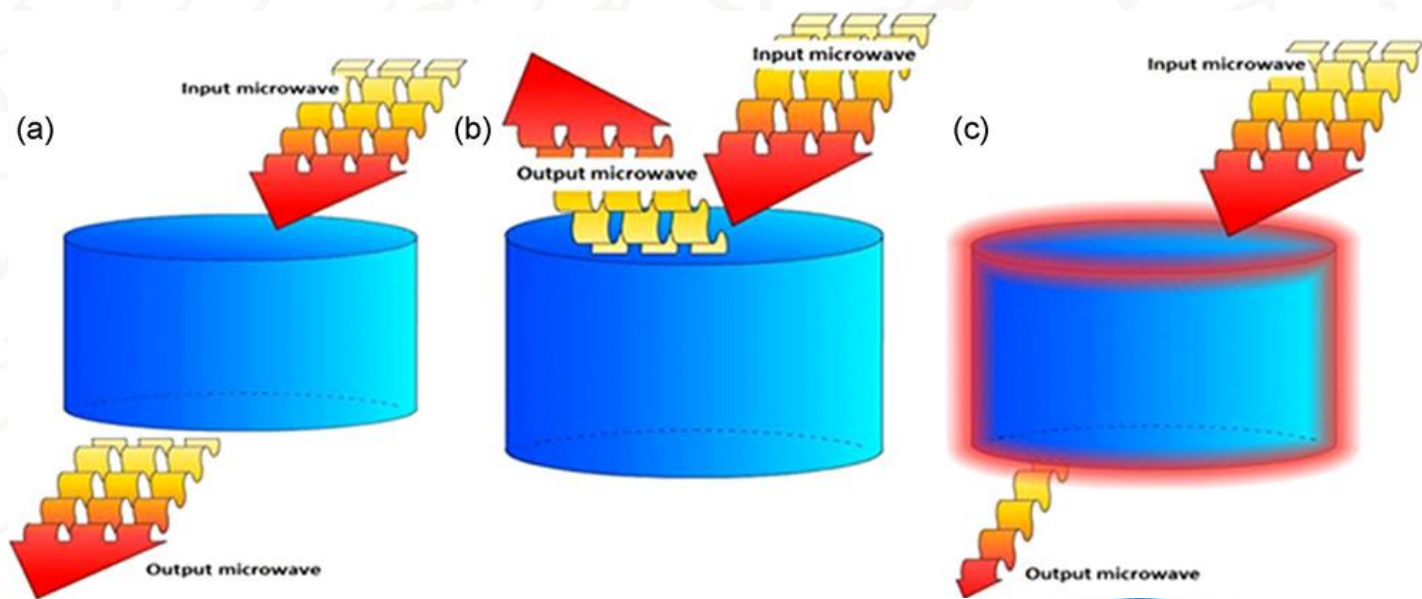
Na podstawie wcześniej przeprowadzonych prac eksperymentalnych określono, iż odpowiednie właściwości magnetyczne uzyska się przy wprowadzeniu magnesów do 25 % kształtek umieszczanych w reaktorze.

Parametry techniczne stosowanych magnesów stałych

Strumień magnetyczny [mWb]	Moment magnetyczny [mWb] × [m]	Indukcja magnetyczna w geometrycznym środku powierzchni bieguna magnetycznego przy dystansie 0,7 mm [T]	Indukcja magnetyczna blisko krawędzi powierzchni bieguna magnetycznego (maksymalna) przy dystansie 0,7 mm [T]	Udźwig [kg]
~3952 × 10 ⁻³	~450,528 × 10 ⁻⁶	~0,368	~0,384	~0,85

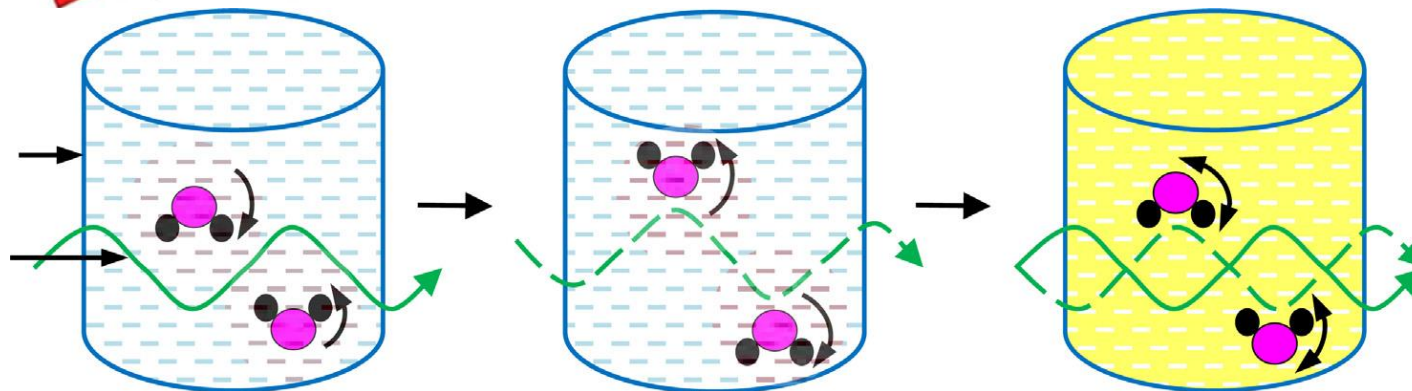

Zasada działania ogrzewania mikrofalowego

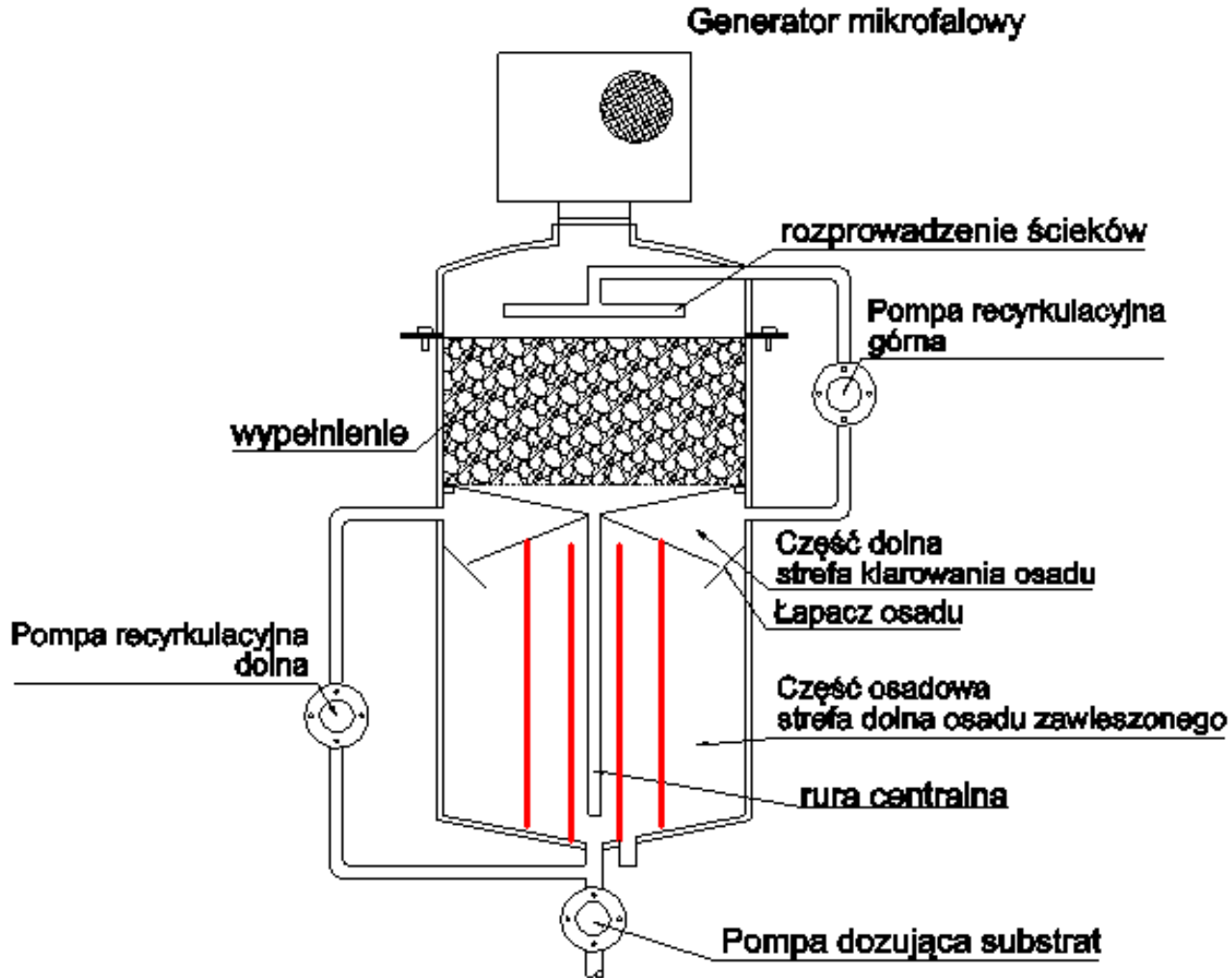

- a) Materiał transparentny
- b) Materiał odbijający mikrofałe
- c) Materiał absorbujący mikrofałe

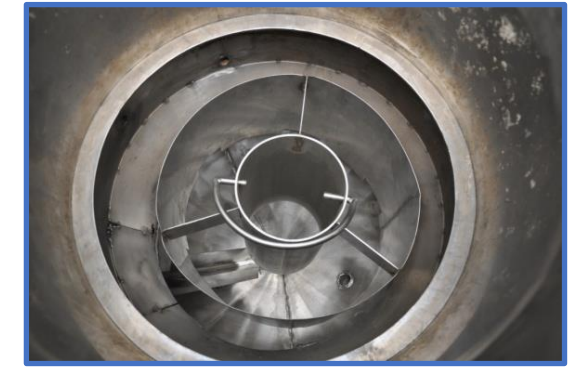
Generowanie ciepła w wyniku oscylacji cząsteczek posiadających moment dipolowy

Reaktor z mikrofalowym systemem ogrzewania

Reaktor z mikrofalowym systemem ogrzewania

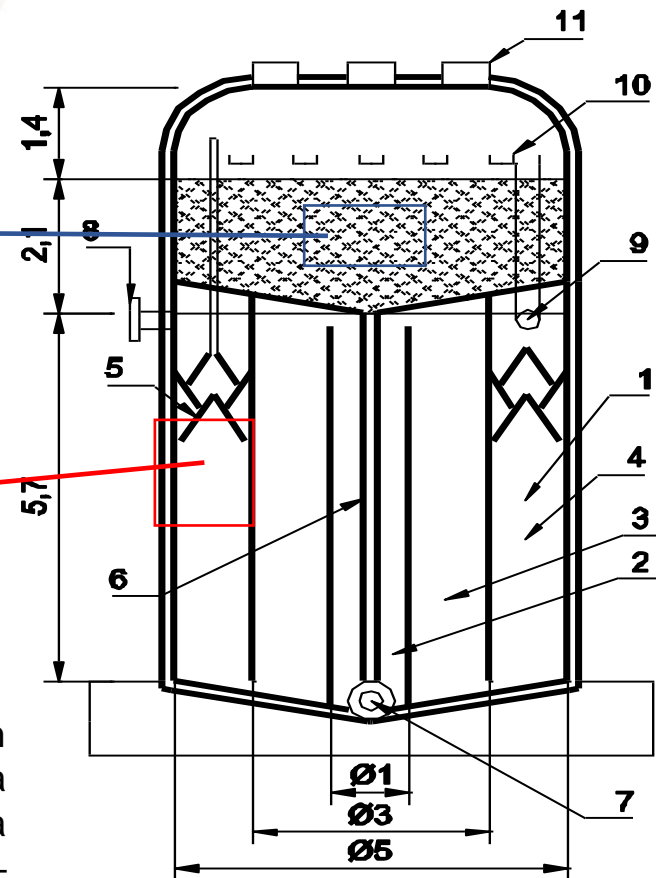
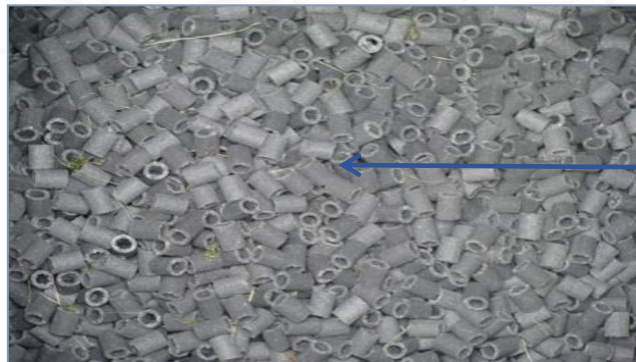
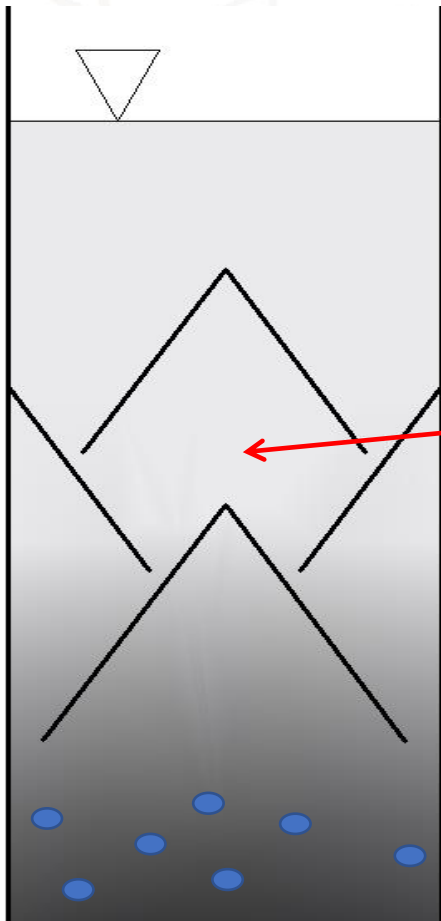
Komora osadowa z kierownicami przepływu

Ruszt podtrzymujący wypełnienie

Reaktor z mikrofalowym systemem ogrzewania

Schemat reaktora z mikrofalowym systemem ogrzewania. 1 – sekcja dolna reaktora, 2 – komora wewnętrzna, 3 – komora środkowa, 4 – komora zewnętrzna, 5 – łapacz osadu, 6 - rura centralna, 7 – dopływ ścieków, 8 – odpływ ścieków, 9 – czerpnia pompy recyrkulacyjnej, 10 – koryta rozprowadzające ścieki, 11 – generatory mikrofalowe

XLVIII SZKOLENIE - KONFERENCJA
HODOWCÓW RYB ŁOSOSIOWATYCH
12 - 13 PAŹDZIERNIKA 2023 | GDYNIA

RYBACTWO
I MORZE

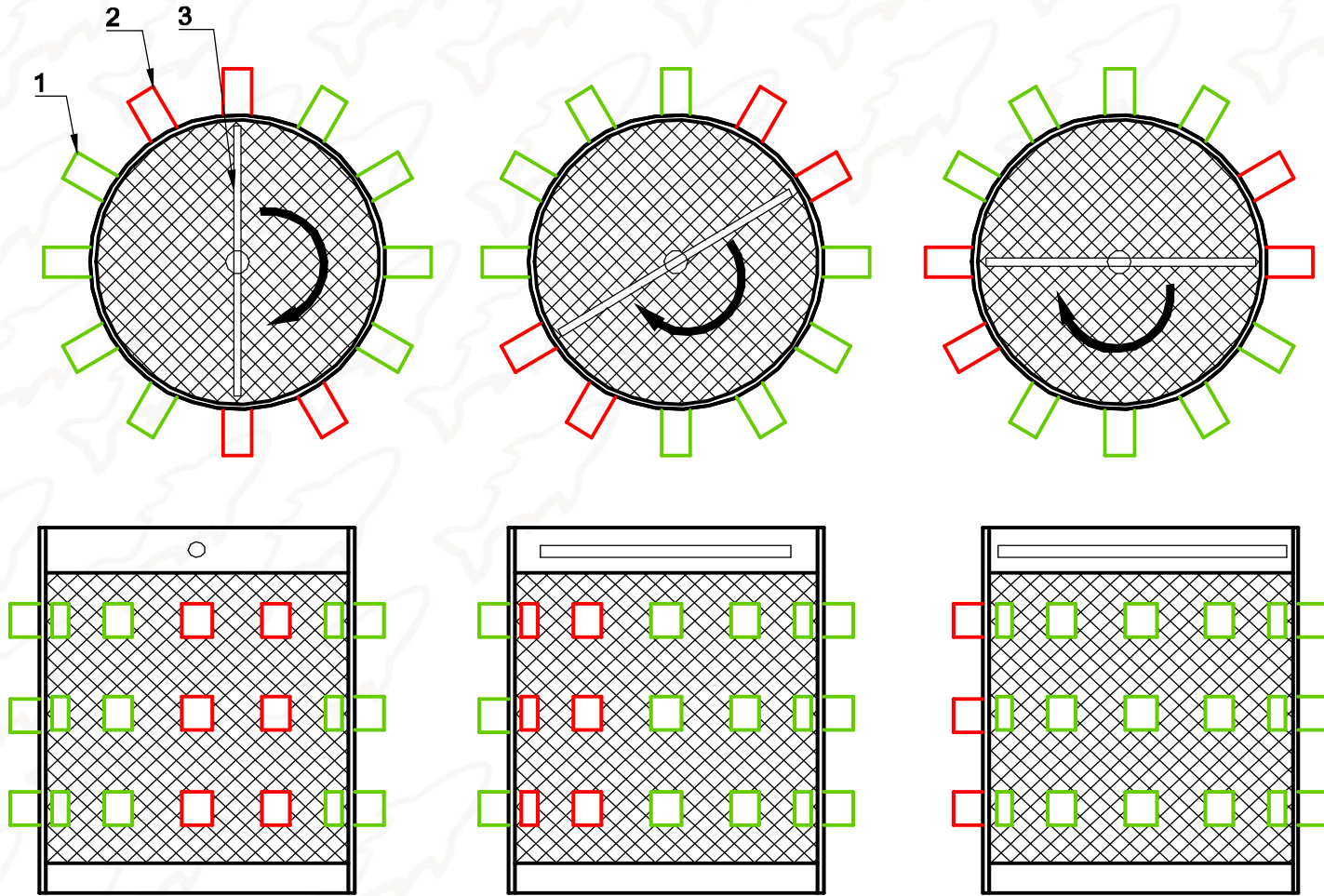

MINISTERSTWO
ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

Ogrzewania mikrofalowe złoża biologicznego

Schemat pracy generatorów mikrofal ogrzewających ociekowe złoża biologiczne. 1 – kolor zielony generator mikrofalowy pracujący, 2 – kolor czerwony generator mikrofalowy wyłączony, 3 – zraszacz obrotowy dostarczający ścięki.

XLVIII SZKOLENIE - KONFERENCJA
HODOWCÓW RYB ŁOSOSIOWATYCH
12 - 13 PAŹDZIERNIKA 2023 | GDYNIA

**RYBACTWO
I MORZE**

**MINISTERSTWO
ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

Dziękuję za uwagę

prof. dr hab. inż. Marcin Zieliński
prof. dr hab. inż. Marcin Dębowski

Katedra Inżynierii Środowiska
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
ul. Warszawska 117
10-720 Olsztyn
tel. 89 523 41 24
kom. 725 99 30 10
e-mail: marcin.zielinski@uwm.edu.pl

XLVIII SZKOLENIE - KONFERENCJA
HODOWCÓW RYB ŁOSOSIOWATYCH
12 - 13 PAŹDZIERNIKA 2023 | GDYNIA

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Morski i Rybacki

